

Παναγιώτης Παλαμαΐς (¹).

Ἐγεννήθη ἐν Μεσολογγίῳ περὶ τὸ 1722 καὶ ἐπαιδεύθη ἐν τῇ πατρίδι τὰ ἐγκύκλια, διακούσας ὕστερον τῶν ἐν Ἰωαννίνοις διδασκάλων, καὶ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως· μεταβὰς δ' εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τελειοτέραν παιδευσιν, διωρίσθη μετ' ὀλίγον καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν εἰς τὴν Ἀθωνιάδα σχολὴν· μετὰ δὲ τὴν ἐκεῖθεν ἀπέλευσιν Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως παραιτηθεὶς καὶ ὁ Παλαμαΐς, ἦλθε περὶ τὸ 1760 εἰς Μεσολόγγιον, καὶ οἱ φιλόμουσοι κάτοικοι τῆς εὐάνδρου ταύτης πόλεως διώρισαν σχολάρχην τῆς κοινοσυντηρήτου σχολῆς αὐτῶν τὸν Παναγιώτην, ὅστις ἀδιαλείπτως μέχρι τοῦ 1800 παρέμεινε διδάσκων. Ἐν τῷ μεταξῷ, ἐπελθούσης τῆς ῥωσσικῆ συνδαυλίσει διενεργηθείσης ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Στερεᾷ ἐπαναστάσεως, ὑπέστη μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ Μεσολόγγιον τ' ἀποτελέσματα τῆς βαρβάρου τῶν Ἀλβανῶν ἐπιδρομῆς· ὁ Παλαμαΐς τότε μετ' ἄλλων τῆς Αἰτωλίας προκρίτων φεύγων τὴν μουσουλμανικὴν θηριωδίαν προσέφυγεν εἰς Ζάκυνθον· καὶ οὕτως ἡ ἐν Μεσολογγίῳ σχολὴ ἐχαλαρώθη ἀπὸ τοῦ 1770 — 73, ὅτ' ἐπαναστρέψαντος τούτου ἤρχισεν ἀναθάλλουσα.

Ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν σχολαρχήσας ὁ Παλαμαΐς, ἀπεχώρησεν ἕνεκα γῆρατος ἐν ἔτει 1800, διαδεχθεὶς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του Γρηγορίου, καὶ τῷ 1802 ἀπεβίωσεν ὑπερογδοηκονταέτης.

Ἐν Ἰνδικῇ μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ Παλαμαΐ ὁ μαθητὴς του Δημήτριος ὁ Γαλανὸς γράφει πρὸς Γρηγόριον τὸν Σίφνιον. « ὦ! πάλιν » ἡ γλυκίων τῆς πρώτης δευτέρα σου ἐπιστολὴ καὶ τοῦτο τὸ πικρὸν » εἶχε καὶ δακέθυμον, τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἀρίστου τῶν ἐμῶν διδασκάλων Παναγιώτου τοῦ Παλαμαΐ. ὦ Παλαμαΐ! οὐδ' ὅλως στήσαι τὸν πόνον οἶός τ' εἰμι, καίτοι παραινῶν πατρικῶς ἀποτρέπεις με τοῦτο. Ἄλλὰ μή μοι ἐγὼ μόνος στένω; καὶ αὐτὴ ἡ γραμματικὴ Μοῦσα στένει, καὶ δάκρυα χέει, ἀπολέσασα ἐν ἔτεσί που εἴκοσι τρεῖς κορυφαίους ὀπαδοὺς καὶ συναρμοστάς, τὸν ἐν Δακίᾳ Νεόφυτον, ὃς ἀπόδειξεν αὐτὴν Νέαν Ἑλλάδα, τὸν ἐν Πάτμῳ Δανιὴλ, τὸ καύχημα τῶν Κυκλάδων Νήσων, καὶ τὸν ἐν Αἰτωλίᾳ Πα-

(¹) Ἐκαλεῖτο Παλαμάρης τὸ πρότερον, εἶτα δὲ πρὸς θαυμάστωσιν τῆς ἐκ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου δῆθεν Παλαμαΐ καταγωγῆς μετεποίησεν οὕτως ὁ Παναγιώτης τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα. Ἡ οἰκογένεια τούτου οὐχὶ ἐκ Θεσσαλίας, ἀλλ' ἐκ Δωρίδος κατελθούσα περὶ τὰς φερχὰς τῆς III' ἑκατονταετηρίδος κατόκησεν εἰς Μεσολόγγιον.